

Mezsirov
BÚCSÚ
A HÓTÓL

EURÓPA

Mezsirov
BÚCSÚ
A HÓTÓL

Alekszandr Mezsirovnak
ez az első önálló kötete Magyarországon.
Az orosz lírikus a mai
ötvenévesek nemzedékéhez tartozik,
s mint minden nemzedéktársának,
neki is felejthetetlen,
életre szóló élménye a háború – nem mintha
olyan sok háborús verset írna, de líráján
minduntalan átsüt
a korai szenvedések emléke és egyszerűsítő, érlelő tüze.
Csendes szavú, világos fogalmazásra törekvő,
hagyományosan verselő,
fegyelmezett költő, filozofikus alkat,
nemcsak gondolati költészetének,
hanem szerelmes verseinek vagy természetlírájának
alaphangját is ez a szemlélődő hajlam
határozza meg.
A kötetet Csorba Győző
fordította.

EURÓPA

Alekszandr

Mezsirov

BÚCSÚ A HÓTÓL

VÁLOGATOTT VERSEK

Drága Alikémmel
napon és jót kívánok
születés napján

Apa

Pén, 74. aug. 10.

SZARATOV

Haj, Szaratov!

Nem gyógyítottak ott meg.

Bokámban

bennmaradt a vasszilánk.

Csak épp egy ócska köpenybe tekertek,

s a vonat vitt is már észak iránt.

Húsomban a

szilánkot egyre érzem:

begörbült lábfejem lüktet, sajog.

A szállkás polcokról les pár sötét szem –
meleg nyughelyre csak nem juthatok.

Küzdő orosz hazámon

köd fehérlett.

Távolban villanások, hangtalan...

Szaratovi komor paraszti népek
segítették mindenféle utam.

Ahol megálltunk,

friss vizet kínáltak

és nemrég fejt, kedves-langyos tejet.

Nehéz munkáskeze orosz hazámnak
gyöngéden, egyszerűn dédelgetett.

Saját gondjuk, keservük félretették,
nem tálták elém tenger bajuk.

Bennem távol lévő fiuk szerették,

korom szerint

lehettem is

fiuk.

Nyersebb beszédmód járta néha

náluk,

máskor meg szinte

ölbe vett szavuk.

De hangosabb szó el nem hagyta szájuk,
holott harminc napig tartott az út.

Egy priccsen rázkolódtunk mindahányan,

s egy borjú-csónak vitt a Ladogán.

Csak rész vagyok a népes társaságban,
de bánnám is, ha többnek látszanám.

A tűz körül

lucskos sárban nyöszörgők.

Csobog a szó, szemem álom-ködös.

Rőzsét pallónak a mocsárba döntök,

mahorkám s kétszersültem:

már közös.

Önéletrajzomhoz még írni kéne
s a kérdőívbe új kérdéseket,
hogymegmaradjon bennem
mindig élve,
őrizze gonddal az emlékezet.

Ó, érdes érintésű, durva markok,
ó, szeretettől csorranó szívek,
ó, szaratovi csendes, vén parasztok,
ó, én barátaim, ti kedvesek!

A háboru pusztá-magában
nem sarkallt versre sosem.
Hisz a magvát benne találtam
minden másban közösen.

Botránkoztasson e mondat,
gyarapítsa a bűneimet!
Így volt: ágyúk, ha morogtak,
vers akkor nem született.

Mire jó ama háboru-sablon?
Az az egybemosó szemüveg?
Vettünk a nagy
életanyagból...
s ebben harc, béke: csak-egy.

Nem kell odalenni miatta.
Igen: akna a frontok előtt
és felderítés riadalma,
s mindenki vissza se jött.

Békében ugyancsak van fagy,
s üteg is, mely övéire lő,
s a felderítésből, haj! csak
az utászok bújnak elő.

No lám, befellegzett a hónap,
mely itt Moszkvában szinte kék. –
Kerék-sorok belényomódtak,
lucsok lett, füstös kotyvalék.

Ó, mennyiféle nyom s alakzat!
Szélrózsa-formán vagy kereszt-
s fenyő-mintásan szétnyilaznak
a hóban, mely kéklőn eres.

Bár vad hideg van, rója, rója
mégis a láb az utakat:
s a tél erőtlén, hogy megóvjá
a pusztulástól a havat.

S lesz véges-végig mind a város
a pőreségig meztelen.
A tiprástól olvadva sáros
málé a hó már teljesen.

Ha mérhetetlen mennyiségben
zúdulna is ránk zápora,
Moszkvában csak nem lenne mégsem,
nem lenne nyilván hó soha.

Mi volt, mily nagyszerű zene!
S mily búvölön zengett a légben,
míg saigott test, lélek sebe
az örült háború hevében.

Milyen zene,
és mindenütt,
s mindenkinek
volt képes adni.

Bírjuk ... győzünk... nem engedünk...
most nem dagadni kell – maradni...

A harcos szédeleg, s ezért
a bunker, mit
triplán befedtek,
a légnyomáskor többet ért,
mint Beethoven a németeknek.

Az országban
mindenfélé
egyetlenegy húr reszketése:
lélekbe, testbe mart belé
a háború kinszenvedése.

KIADVÁNYUNK

A. MEZSIROV POZDNYIJE SZTYIHI
(SZOVJETSZKIJ PISZATYEL, MOSZKVA, 1971)

CÍMŰ KÖTETE ÉS FOLYÓIRATOKBAN
MEGJELENT VERSEI ALAPJÁN KÉSZÜLT

A KIADÁSÉRT FELEL

AZ EURÓPA KÖNYVKIADÓ IGAZGATÓJA

FELELŐS SZERKESZTŐ: PÓR JUDIT

A KÖNYVET ÁRVA ILONA TERVEZTE

MŰSZAKI VEZETŐ: SIKLÓS BÉLA

KÉSZÜLT: 1370 PÉLDÁNYBAN 5,11 (A/5) ÍV

TERJEDELEMBEN

EU-1-7475

ISBN 963 07 0194 4

74.925 KNER NYOMDA